

Tuần 7 - Bài 10: HÓA TRỊ

I. Hóa trị

1. Cách xác định hoá trị

2. Kết luận

Hóa trị của nguyên tố (hay nhóm nguyên tử) là con số biểu thị **khả năng liên kết** nguyên tử (hay nhóm nguyên tử), được xác định theo hóa trị của H chọn làm đơn vị và hóa trị của O là 2 đơn vị

II. Quy tắc hóa trị

1. Quy tắc

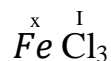
Trong CTHH tích của **chỉ số** và **hoá trị** của nguyên tố này bằng tích của **chỉ số** và **hoá trị** của nguyên tố kia

2. Vận dụng

Dạng 1: Tìm hóa trị của 1 nguyên tố

VD : Tính hóa trị của Fe trong $FeCl_3$ (biết Cl có hoá trị I)

Giải : Gọi x là hóa trị của Fe

$$\begin{aligned} \text{QTHT: } 1 \cdot x &= 3 \cdot I \\ x &= 3 \Rightarrow x = 3 \end{aligned}$$

Vậy : Fe có hoá trị III trong $FeCl_3$

Dạng 2: Lập CTHH của hợp chất theo hóa trị

2.1/Lập CTHH của hợp chất gồm 2 nguyên tố

VD : Lập CTHH của hợp chất gồm S (VI) và O

Giải :

$$\text{QTHT: } x \cdot VI = y \cdot II$$

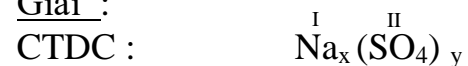
$$\text{Tỷ lệ : } \frac{x}{y} = \frac{II}{VI} = \frac{1}{3} \Rightarrow \{x = 1 \text{ và } y = 3\}$$

Vậy : công thức của hợp chất là SO_3

2.2/Lập CTHH của hợp chất gồm 1 nguyên tố và nhóm nguyên tử

VD : Lập CTHH của hợp chất gồm Na(I) và nhóm SO_4 (II)

Giải :

$$QTHT: x \cdot I = y \cdot II$$

$$\text{Tỷ lệ : } \frac{x}{y} = \frac{II}{I} = \frac{2}{1} \Rightarrow \{x = 2 \text{ và } y = 1\}$$

Vậy : Công thức của hợp chất là $Na_2 SO_4$

Bài tập áp dụng

Bài tập áp dụng dạng 1: Tìm hóa trị của 1 nguyên tố

Bài 1 (TLD&H/tr 50)

Hãy xác định hóa trị của mỗi nguyên tố trong hợp chất sau:

a) CaH_2 , NH_3 , CH_4 , biết H có hoá trị (I)

b) Fe_2O_3 , MgO , CO_2 , biết O có hoá trị (II)

Bài 2 (TLD&H/tr 51)

Hãy xác định hóa trị của nguyên tố :

a) Sulfur (S) trong các hợp chất : H_2S , SO_2 , SO_3

b) Nitrogen (N) trong các hợp chất : NH_3 , NO_2 , N_2O_5

Bài 3 (TLD&H/tr 51)

Hãy xác định hóa trị của nguyên tố :

- Iron (Fe) trong hợp chất $FeSO_4$ biết nhóm SO_4 có hoá trị (II)

- Nhóm (CO_3) trong hợp chất $CaCO_3$, biết Ca có hoá trị (II)

Bài 4 (TLD&H/tr 51)

Trong các công thức hoá học sau, công thức nào đúng, công thức nào sai .Nếu sai viết lại cho đúng

Công thức	Đúng/ sai	Công thức viết lại
KO		
Na_2O		

Al_3O_2		
P_2O_5		
AlSO_4		
NaCO_3		

Bài tập áp dụng dạng 2: Lập CTHH của hợp chất theo hóa trị

Bài 1 (TLD&H/tr 52)

Lập CTHH của các nguyên tố sau với H:

- a) S (II)   b) N (III)   c) C (IV)   d) P (III)

Bài 2 (TLD&H/tr 52)

Lập CTHH của các nguyên tố sau với O :

- a) K (I)   b) Ba (II)   c) Al (III)   d) Si(IV)

Bài 4 (TLD&H/tr 52)

Lập CTHH của những hợp chất tạo bởi 1 nguyên tố và nhóm nguyên tử

- a) Fe(III) và (OH) (I)
 b) Ca(II) và (NO₃) (I)
 c) Al (III) và (SO₄) (II)
 d) K (I) và (PO₄) (III)
 e) Ba (II) và (PO₄) (III)

Tuần 7 -Bài 11: BÀI LUYỆN TẬP 2

I. KIẾN THỨC CẦN NHỚ

TLD&H trang 53

II. BÀI TẬP

Bài 1 (TLD&H/tr 54)

Tính hoá trị của N, Zn, Fe, Ca trong các hợp chất sau

- a) NH₃
 b) Zn(OH)₂
 c) FeCl₃
 d) Ca₃(PO₄)₂

Bài 2 (TLD&H/tr 54)

Lập CTHH và tính phân tử khối :

- a) Na và Br (I)
 b) Mg và nhóm OH (I)
 c) Al và nhóm SO₄ (II)

Bài 3 (TLD&H/tr 54)

Cho biết CTHH : XO , YH₃ (X,Y là những nguyên tố nào đó).

Hãy chọn công thức đúng của hợp chất X và Y :

- A. XY₃   B. X₃Y   C. X₂Y₃   D. X₃Y₂

Bài 4 (TLD&H/tr 54)

Theo hoá trị của Fe trong công thức Fe₂O₃.Hãy chọn công thức đúng của hợp chất Fe và nhóm SO₄ (II) :

- A. FeSO₄   B. Fe₂SO₄   C. Fe₂ SO₄   D. Fe₂(SO₄)₃